

2017. június 14., szerda

P8_TA(2017)0264

A Kongói Demokratikus Köztársaságban kialakult helyzet**Az Európai Parlament 2017. június 14-i állásfoglalása a Kongói Demokratikus Köztársaságban kialakult helyzetről (2017/2703(RSP))**

(2018/C 331/12)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Kongói Demokratikus Köztársaságról (KDK) szóló korábbi állásfoglalásaira, és különösen a 2016. június 23-i ⁽¹⁾, 2016. december 1-jei ⁽²⁾ és 2017. február 2-i ⁽³⁾ állásfoglalására,
 - tekintettel Federica Mogherini, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője / a Bizottság alelnöke, valamint szóvivője által a KDK-ban kialakult helyzetről tett nyilatkozatokra,
 - tekintettel a KDK-ban járt uniós küldöttség által az országban tapasztalható emberi jogi helyzetről tett nyilatkozatokra,
 - tekintettel a KDK-ban 2016. december 31-én kötött politikai megállapodásra,
 - tekintettel az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlésnek a KDKválasztások előtti és biztonsági helyzetéről szóló, 2016. június 15-i állásfoglalására,
 - tekintettel a KDK-ról szóló, 2016. október 17-i és 2017. március 6-i tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel az ENSZ főtitkárának az ENSZ kongói demokratikus köztársasági stabilizációs missziójáról szóló, 2017. március 10-i jelentésére,
 - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a KDK-ról szóló határozataira, különösen a KDK elleni szankciórendszernek és a szakértői csoport megbízatásának megújításáról szóló 2293. (2016) számú, valamint az ENSZ kongói demokratikus köztársasági stabilizációs missziója (MONUSCO) megbízatásának megújításáról szóló 2348. (2017) számú határozatára,
 - tekintettel az Afrikai Unió, az Egyesült Nemzetek Szervezete, az Európai Unió és a Frankofónia Nemzetközi Szervezetének a KDK-ról szóló, 2017. február 16-i közös nyilatkozatára,
 - tekintettel a felülvizsgált Cotonoui Partnerségi Megállapodásra,
 - tekintettel az emberi jogok és a népek jogainak 1981. júniusi afrikai chartájára,
 - tekintettel a demokráciáról, a választásokról és a kormányzásról szóló afrikai chartára,
 - tekintettel a KDK 2006. február 18-án elfogadott alkotmányára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel a KDK folyamatos fegyveres konfliktusoknak és brutális politikai elnyomásnak van kitéve; mivel a KDK-ban a humanitárius és biztonsági válság tovább romlott a politikai válság következményeképpen, mivel Joseph Kabila elnök nem tartotta tiszteletben az alkotmány szerint legfeljebb két mandátumra vonatkozó korlátot;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0290.⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0479.⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0017.

2017. június 14., szerda

- B. mivel a konfliktus a KDK-ban zajló politikai válság körülményei között tört ki; mivel a kongói nemzeti püspöki konferencia (CENCO) égisze alatt 2016. december 31-én született megállapodásban tervezettek szerint a politikai átmenet a 2017 végén egy átmeneti kormány által tartandó szabad és tisztességes elnöki választásokkal érne véget, az alkotmány megváltoztatása nélkül; mivel ez idáig nem történt előrelépés a megállapodás végrehajtásában;
- C. mivel 2016 augusztusában Kasai-Central tartományban fegyveres összetűzések robbantak ki a kongói hadsereg és helyi milíciák között, amelyek átterjedtek a szomszédos Kasai-Oriental, Lomami és Sankuru tartományokra is, humanitárius válságot okozva és több mint egymillió polgári lakost elmenekülésre kényszerítve; mivel az ENSZ jelentései az emberi jogok tömeges megsértéseit dokumentálják, többek között 500-nál is több civil lemészárlását és több mint 40 tömegsír felfedezését; mivel az ENSZ szerint mintegy 400 000 gyermeket fenyeget közvetlenül az éhezés; mivel 165 kongói civil társadalmi szervezet és emberi jogi jogvédő szorgalmazta független nemzetközi vizsgálat indítását az emberi jogok Kasai és Lomami tartományokban való tömeges megsértése ügyében, hangsúlyozva, hogy a kormányzati erők és a milícisták egyaránt részt vettek e bűncselekmények elkövetésében;
- D. mivel 2017 márciusában Kasai tartományban két ENSZ-szakértőt és kísérő munkatársaikat elrabolták és meggyilkolták;
- E. mivel az ENSZ Humanitárius Ügyeket Koordináló Hivatala (OCHA) 2017 áprilisában felhívást tett közzé a Kasai régió sürgős humanitárius megsegítése céljából 64,5 millió USA-dollár értékben;
- F. mivel emberi jogi szervezetek folyamatosan azt jelentik, hogy romlik az ország helyzete az emberi jogok, a véleménynyilvánítás, a gyülekezés és a tüntetés szabadsága terén, és növekszik a békés tüntetők, az újságírók és a politikai ellenzék elleni politikai perek száma, valamint különösen a hadsereg és a milíciák tagjai által alkalmazott túlzott erőszak; mivel a nők és a gyermekek a konfliktus első áldozatai, és széles körben elterjedt a gyakran háborús taktikaként is használt szexuális és nemi alapú erőszak;
- G. mivel a fokozódó erőszak miatt 2017 áprilisában az egy újabb évre megújított megújított mandátumú MONUSCO-nak hozzá kell járulnia a polgári lakosság megvédéséhez, és támogatnia kell a 2016. december 31-i politikai megállapodás végrehajtását, emellett pedig az MONUSCO-kontingens helyszíneinek kiválasztásánál figyelembe kell venni az új biztonsági és humanitárius prioritásokat is;
- H. mivel az EU 2016. december 12-én hét személy ellen korlátozó intézkedéseket fogadott el a választási folyamat akadályozása és az emberi jogok megsértése miatt, majd 2017. május 29-én további kilenc személy ellen, akik felelős beosztást töltenek be az államigazgatásban és a KDK biztonsági erőinek parancsnoki láncában;
1. továbbra is mélyrehatóan aggasztja a KDK politikai, biztonsági és humanitárius helyzetének romlása; határozottan elítél – elkövetőjétől függetlenül – minden erőszakos cselekedetet, az emberrablásokat, a gyilkosságokat, a kínzást, a szexuális erőszakot, valamint az önkényes letartóztatásokat és a jogellenes fogva tartásokat;
 2. felhív egy független és átfogó, ENSZ-szakértőket is magában foglaló nemzetközi vizsgálóbizottság felállítására a Kasai régióban dúló erőszak felderítése, valamint annak érdekében, hogy megtörténjen a mérsárlások elkövetőinek elszámoltatása; felhívja a tagállamokat, hogy politikailag és pénzügyileg is támogassák a vizsgálóbizottságot;
 3. emlékeztet rá, hogy a KDK kormánya viseli az elsődleges felelősséget a területén élő és joghatósága alá tartozó polgárok megvédéséért, beleértve az emberiesség elleni és háborús bűncselekmények elleni védelmet;
 4. rendkívül sajnálatosnak tartja a késedelmeket a KDK következő elnöki és parlamenti választásainak megszervezésében, mert azok sértik a kongói alkotmányt; sajnálja továbbá, hogy nincs előrelépés az átmeneti rendelkezésekről szóló 2016. december 31-i politikai megállapodás végrehajtását illetően; emlékeztet a KDK kormánya által az átlátható, szabad és tisztességes, hiteles módon, 2017. végéig lebonyolított választások iránt vállalt elköteleződésre, biztosítva a politikai jogok és szabadságok védelmét, és a politikai megállapodásnak megfelelően zökkenőmentes hatalomátadáshoz vezetve; megismétli a részletes választási naptár nyilvánossá tételének fontosságát, emellett pedig üdvözlö a szavazók

2017. június 14., szerda

nyilvántartásba vételét; felszólít a megállapodásban vállalt kötelezettségek korai végrehajtására, különösen arra, hogy a kongói parlament a parlamenti ülészak végéig módosítsa, illetve elfogadja a szükséges törvényeket; felhív a választási törvény oly módon való módosítására, hogy az megfelelő intézkedések révén biztosítsa a nők képviselétét;

5. hangsúlyozza, hogy a Független Nemzeti Választási bizottság felelőssége, hogy pártatlan és inkluzív intézményként elősegítse a demokratikus és hiteles választási folyamat lebonyolítását; felhív a megállapodás és a választási folyamat nyomon követésével megbízandó nemzeti tanács haladéktalan felállítására, a 2016. évi politikai megállapodásnak megfelelően;

6. emlékeztet rá, hogy a kormány kötelessége az alapvető szabadságok mint a demokrácia alapjának tiszteletben tartása, védelme és előmozdítása; sürgeti a kongói hatóságokat, hogy állítsanak vissza olyan környezetet, amely elősegíti a szabad és békés véleménynyilvánítás szabadságát, az egyesülés és a gyülekezés szabadságát és a sajtószabadságot; követeli a jogtalanul fogva tartottak, köztük újságírók, ellenzéki politikusok és a civil társadalom képviselőinek azonnali szabadon bocsátását; kér minden politikai szereplőt, hogy folytassanak politikai párbeszédet;

7. elítéli a nemzetközi humanitárius jog bármiféle, a nemzeti hatóságok és a biztonsági szolgálatok által elkövetett megsértését; aggodalmát fejezi ki továbbá az emberi jogoknak a helyi milíciák által elkövetett súlyos megsértéséről beszámoló jelentések miatt, ideértve a gyermekkatonák törvénytelen toborzását és alkalmazását, amely cselekmények a nemzetközi jog hatálya alá tartozó háborús bűncselekményeknek minősülhetnek; úgy véli, hogy a gyermekkatonák jelenségének felszámolását a hatóságok és a nemzetközi közösség elsődleges feladatává kell tenni;

8. megismétli a KDK fenyegető humanitárius helyzete miatti aggodalmát, mely helyzet magában foglalja a lakóhely elhagyására kényszerülést, az élelmiszer-ellátás bizonytalanságát, a járványokat és a természeti katasztrófákat; sürgeti az Uniót és a tagállamokat, hogy fokozzák a pénzügyi támogatást és a humanitárius segítyt megbízható szervezeteken keresztül az érintett lakosság sürgős szükségleteinek kielégítése érdekében, különösen Kasai tartományban; elítél minden, a humanitárius személyzet és létesítmények ellen elkövetett támadást, és ragaszkodik ahhoz, hogy a kongói hatóságok gondoskodjanak arról, hogy a humanitárius szervezetek akadálytalanul és időben eljuttathassák a segítséget a lakossághoz;

9. üdvözlí a MONUSCO megbízatásának megújítását és az ENSZ főtitkáranak a KDK-ért felelős különleges képviselője által a polgári lakosság védelme és az emberi jogok választások során történő tiszteletben tartása érdekében végzett munkát; hangsúlyozza, hogy az országban jelenlévő valamennyi ENSZ-csapatra vonatkozó eredeti és jelenlegi megbízatás célja „a fegyveres csoportok semlegesítése”; felszólít, hogy a MONUSCO teljes mértékben avatkozzon be és védje meg a lakosságot a fegyveres csoportoktól és a nőket a nemi erőszakkal szemben, továbbá ne tegyen lehetővé semmilyen, nemzeti utasítás eredményeképp létrejövő korlátozást;

10. aggodalommal állapítja meg, hogy fennáll a régió destabilizálódásának veszélye; megismétli, hogy támogatja az Egyesült Nemzeteket, a Frankofónia Nemzetközi Szervezetét és az Afrikai Uniót a politikai párbeszéd elősegítése terén; felszólít arra, hogy a további destabilizáció megelőzése érdekében tegyék intenzívebbé a közreműködést a Nagy-tavak régiójában;

11. emlékeztet annak fontosságára, hogy elszámoltassák az emberi jogok megsértéséért és egyéb, a KDK-n belüli konszenzusos és békés megoldást aláaknázó cselekményekért felelős személyeket; támogatja célzott uniós szankciók alkalmazását az emberi jogok súlyos megsértéséért felelős személyek ellenében; kéri, hogy végezzenek további vizsgálatokat, és a szankciókat terjesszék ki a legmagasabb kormányzati szinten felelős személyek ellen a KDK-ban elkövetett erőszakért és bűncselekményekért, valamint az ország természeti erőforrásainak kifosztásáért, az ENSZ szakértői csoportja által elvégzett vizsgálatokkal összhangban; hangsúlyozza, hogy a szankcióknak magukban kell foglalniuk a vagyoni eszközök befagyasztását és az EU területére való belépés tilalmát;

12. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az Afrikai Uniónak, a Pánafrikai Parlamentnek, az AKCS-EU Miniszterek Tanácsának és Közös Parlamenti Közgyűlésnek, az ENSZ főtitkáranak, valamint a Kongói Demokratikus Köztársaság elnökének, miniszterelnökének és parlamentjének.